

TÜSİAD- AB NEZDİNDE TÜRKİYE DAIMİ TEMSİLCİLİĞİ AR-GE İSTİŞARE TOPLANTISI, 9 HAZİRAN 2020

DEĞERLENDİRME VE YOL HARİTASINA YÖNELİK ÖNERİLER

TÜSİAD Yatırım Ortamı Yuvarlak Masası bünyesinde oluşturulan Fikri Haklar ve Ar-Ge Çalışma Grubu küresel rekabetçiliğin, yüksek katma değerli üretimin ve ekonomik gelişmişliğin en önemli belirleyicilerinden biri olan sürdürülebilir ve yetkin bir Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi yaratılması için çalışmalarını sürdürmektedir.

Önemli bir dönüşümün eşliğinde olan Avrupa Birliği (AB)'nin yeni büyüme stratejisinin ayaklarından biri dijitalleşmedir. Rekabetçi ve dijital bir Avrupa hedefiyle oluşturulan AB Sanayi Stratejisi inovasyon yatırımlarının artırılması, dünyada öncü bir Ar-Ge ekosisteminin oluşturulması gibi konulara ağırlık vermektedir.

Ar-Ge ve inovasyon yetkinliklerimizi artırmak, bu çerçevede ulusal ve uluslararası çabalara entegre olmak kritik önemdedir. Bu kapsamda, kamu, özel sektör, yerel yönetimler ve üniversiteler başta olmak üzere AB programlarına katılımı koordine eden ve yararlanıcı aktörler arasında kurulacak yakın işbirlikleri bu programlardan en etkili faydanın sağlanmasında ana unsurlardır.

Bu vizyon çerçevesinde, AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğimiz ile işbirliği içerisinde 9 Haziran tarihinde bir istişare toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Sayın Mehmet Kemal Bozay, TÜSİAD Yatırım Ortamı Yuvarlak Masa Başkanı Dr. Fatih K. Ebiçlioğlu, TÜSİAD Dijital Türkiye Yuvarlak Masa Başkanı Serkan Sevim, AB Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdür Vekili Bülent Özcan, AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilci Yardımcısı Ahmet Yücel ve TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Daire Başkanı ve Ufuk2020 Programı Ulusal Koordinatörü A. Mete Karaca konuşmacı olarak yer almıştır. Gerçekleştirilen istişare toplantısında öne çıkan konular aşağıda özetlenmektedir.

AB Programlarına katılımın Türkiye iş dünyası için faydaları:

- AB'nin bilimsel ve teknoloji alanındaki çalışmalarında aktif rol alınması ve ilgili konularda AB düzenlemelerinin oluşturulmasında söz sahibi olunması
- Üniversiteler, araştırma enstitüleri, KOBİ'ler, start-up'lar ve farklı sektörlerden büyük şirketler ile uluslararası işbirliklerinin oluşturulması
- Marie S. Curie programları ile lider araştırmacıların ülkemize kazandırılması yanı sıra ülkemizde yerleşik araştırmacıların diğer proje ortağı şirket ve üniversiteleri ziyaretleri ile vizyonlarının geliştirilmesi

Şirketlerin AB Programlarında başarılı olması için kritik faktörler:

- Alınan fonun hem şirket hem de ülke için yaratacağı faydanın iyi tarif edilmesi
- Şirketlerin uzun vadede çalışacakları ürün ve teknolojiler ile işbirlikleri ihtiyaçlarının belirlendiği Ar-Ge yol haritalarının hazırlanması ve proje konularının tespit edilmesi

- Çok ortaklı proje yönetiminin (çevik iş planlarının hayata geçirilmesi, fikri ve mülkiyet haklarının paylaşımı konuları dahil olmak üzere) uygulanması
- Uluslararası proje etkinliklerine aktif katılım
- Türkiye'deki mevcut başarılı işbirliklerinin AB Programlarına taşınması
- AB Programları kapsamında başarılı işbirliği yapılan uluslararası şirketler ile yeni ortaklıklar yapılması
- AB Programlarında yapılan başarılı işbirliklerinin farklı işbirliği modellerine taşınması

AB Programlarından etkin yararlanmak için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından beklentiler:

- Önümüzdeki dönemde hayata geçecek Ufuk Avrupa, Invest EU, Digital Europe gibi programlar başta olmak üzere AB Programları ile ilgili farkındalık oluşturmaya yönelik etkinlik ve eğitimlerin düzenlenmesi
- AB Programlarından kabul almış projelerde çalışan personele yönelik vize kolaylığı sağlanması
- Avrupa Komisyonu'nda çağrı içeriklerinin belirlenmesinde Türkiye sanayisinin öncelikleri ve ihtiyaçlarının dikkate alınmasının sağlanması için faaliyetlerde bulunulması
- AB Programlarında başarı sağlamış uluslararası kuruluşlar ile Türkiye'de yerleşik şirketlerin işbirliği geliştirmeleri için tanıştirma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi
- Türkiye'de AB Programlarında da ön plana çıkan üretim, bilgi ve iletişim teknolojileri, nanoteknolojiler, malzeme, otomotiv, enerji ve gıda gibi alanlarda uluslararası etkinliklerin düzenlenmesi
- Türkiye Ar-Ge ekosistemini ve Türkiye'deki başarılı şirketleri tanıyan, AB düzeyinde ilişkileri kurabilecek kişilerin AB Programlarında başarı sağlamış ülkelerde tanıtım ve iletişim elçileri olarak görevlendirilmesi
- Bilgi çoğaltıcı altyapısının güçlendirilmesi, AB Programlarında başarı kazanmış şirketlerin tecrübe ve hikayelerinin paylaşılması
- Türkiye'nin Ufuk2020 başvurularında görev yapan hakem havuzunun başvuru ve çağrı tekliflerini inceleyecek şekilde geliştirilmesi
- Erken uyarı sistemi mantığı ile şirketlere odak alanları doğrultusunda, çalışılan çağrılar ve potansiyel konsorsiyumlar hakkında bilgilendirme yapılması ve proje pazarları ya da tanıtım etkinlikleri öncesinde bilgi paylaşımının sağlanması
- Özellikle KOBİ'lerin ve daha önce AB Programlarına başvuru deneyimi olmamış şirketlerin yararlanmasına yönelik olarak
 - Ağ yapılarına katılım sürecinin önemi ve ipuçları üzerine bilgilendirme yapılması
 - Deneyimli konsorsiyum yöneticilerine erişimin sağlanması
 - Proje pazarları dışında da iletişim ve ağ yapılarının kurulmasına yönelik kolaylaştırıcı etkinliklerin düzenlenmesi

AB Programlarından etkin yararlanmak için ilgili sivil toplum kuruluşlarından beklentiler:

- AB Programlarından azami ölçüde ve etkin bir şekilde yararlanılmasının sağlanması için bu konuda yapılacak çalışmaların iş dünyası örgütleri başta olmak üzere sektörel derneklerin strateji planlarına dahil edilmesi
- AB Programlarına katılım konusunda iş dünyası örgütlerinin üye şirketlerini bilgilendirme, cesaretlendirme çalışmaları yapılması